

Zomer in de Vlindertuin

De basis van deze Vlindertuin wordt gevormd door planten die voedsel leveren aan zowel rupsen, zgn. waardplanten, als aan vlinders, zgn. nectarplanten. Met een lange roltong halen vlinders de nectar uit de bloemen. Populaire nectarplanten in de zomer zijn: **vlinderstruik, le-verkruid, wilde marjolein, braam, liguster, boerenwormkruid, distel, sint-janskruid en gewone brunel.** Planten die in de zomer vooral als waardplant gebruikt worden zijn: **brandnetel, klaver, koolsoorten, engelwortel, venkel, wijnruit, verbena en verschillende grassoorten.** Vlinders gebruiken planten en bomen ook als herkenningspunten. Hoog uitstekende planten/bomen worden door mannelijke vlinders (♂) daarbij nog gebruikt als uitkijkpost om vrouwtjes (♀) te zoeken en hun territorium te verdedigen. Vlinders zijn koudbloedige dieren, ze hebben zonnewarmte nodig om te kunnen vliegen. Je ziet de meeste vlinders daarom pas bij >15°C en als de zon schijnt. Verder houden ze van beschutte plekjes, waar ze beschermd zijn voor harde wind en vogels. Van de 53 in Nederland voorkomende soorten dagvlinders (± 920 soorten nachtvlinders en ± 1480 micro-vlinders) zijn er al meer dan 20 in deze tuin gezien. De meest voorkomende soorten die in de zomer in de tuin te vinden zijn worden hiernaast kort beschreven.

Het **klein koolwitje** kan per jaar wel tot 4 generaties voortbrengen. Zowel de vrouwtjes als de mannetjes hebben een donkere tip aan de bovenkant van de voorvleugel en twee zwarte stippen.

Het klein koolwitje wordt het vaakst waargenomen op kool (nectarplant én waardplant), vlinderstruik, akkerdistel en grote kattenstaart. Het klein koolwitje heeft, in vergelijking met het groot koolwitje, een voorkeur voor kleinere planten die op meer beschaduwde plaatsen groeien. Om een geschikte plaats voor haar eitjes te vinden kan het vrouwtje vrij ver zwerven. Favoriete waardplanten zijn pinksterbloem, judaspenning, reseda en herik.

Het **groot koolwitje** is een algemeen voorkomende vlinder en vliegt vanaf april in 2, soms 3 generaties. Het is een relatief grote witte vlinder met opvallende zwarte vleugeltoppen. Het vrouwtje heeft 2 zwarte vlekken op de bovenkant van de voorvleugel; bij het mannetje ontbreken deze. De vlinder vliegt meer zwevend dan het klein koolwitje en klein geaderd witje. Het groot koolwitje is niet kieskeurig en daarom overal in de tuin te zien. De gele, flesvormige eitjes worden afgezet op de onderkant van kruisbloemigen zoals look-zonder-look en diverse koolsoorten. De rupsen worden vaak geparasiteerd door sluipwespen.

Het **klein geaderd witje** is het meest voorkomende en kleinste, witje en gemakkelijk te verwarren met het klein koolwitje. Bij deze witjes zit het verschil vooral in de buitenkant van de ondervleugel; met duidelijk getekende donkere grijsgroene adertjes. Bij de zomer-generatie van het klein geaderd witje zijn de aders echter minder zichtbaar. Van de 3 koolwitjes wordt het klein geaderd witje op de vochtigste plaatsen aangetroffen. Het klein geaderd witje is niet veeleisend en daarom overal in de tuin te zien. Waardplanten zijn kruisbloemigen, onder andere look-zonder-look en pinksterbloem. De verpopping gebeurt meestal niet op de waardplant zelf, maar laag in een dichte vegetatie tegen stengels, boomstammen of stenen.

Het **bont zandoogje** vliegt in 3 generaties en is vooral te vinden langs de bosrand, maar heeft een voorkeur voor gedeeltelijke schaduw. Kenmerkend is de bruine kleur en ronde vlekken op de vleugels. Het mannetje vertoont opvallend territoriaal gedrag en kiest meestal een of twee struiken als vaste uitvalsbasis. De vlinder voedt zich o.a. met de nectar van braambloesem en bloedende bomen en zit vaak met open vleugels te zonnen. Het vrouwtje legt haar eitjes op half in de schaduw staande grassoorten.

Het **landkaartje** vliegt in 2 generaties. De voorjaarsgeneratie verschilt sterk van de zomer-generatie, afgezien van de onderkant van de vleugels die altijd een landkaartpatroon vertoont. De zomer-generatie heeft vleugels die aan de bovenkant zwart zijn met langs de achterrand een orangerode gevlekte band en over het midden van de vleugel een witte band. Landkaartjes zoeken vooral 's ochtends en laat in de middag naar nectar. In de zomer zuigen ze nectar uit o.a. akkerdistel, berenklaauw en leverkruid. Eitjes worden in kettinkjes afgezet onder bladeren van brandnetels.

wil je ons helpen vlindertuinieren?

Iedere (maan- en) donderdag van 10 - 12 uur zijn vrijwilligers in deze tuin aan het werk. We snoeien, harken, wieden, planten en zaaien, ed. voor nóg meer vlinders, bijen en bloemen en komen altijd handen tekort. Lijkt het je leuk mee te helpen? Kom dan een keer langs! Kennis van planten of vlinders is handig, maar niet noodzakelijk. Belangrijker is dat je zelfstandig kunt werken en er plezier aan beleeft.

voor meer informatie: www.ivn.nl/afdeling/arnhem/vlindertuin / www.knnv.nl/afdeling-arnhem/vlindertuin-parkweg

ivn natuur
educatie
Arnhem

KNNV
vereniging
voor veldbiologie